

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

P8_TA(2018)0039

Sprawozdanie roczne z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie rocznego sprawozdania z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego (2017/2071(INI))

(2018/C 463/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 15, 126, 175, 177, 208, 209, 271, 308 i 309 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Protokół (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),
- uwzględniając plan operacyjny Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego na lata 2017–2019, opublikowany na stronie internetowej EBI,
- uwzględniając sprawozdanie roczne z działalności EBI za rok 2016,
- uwzględniając sprawozdanie finansowe za 2016 r. i sprawozdanie statystyczne za 2016 r. EBI,
- uwzględniając ocenę działania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) EBI z września 2016 r.,
- uwzględniając porozumienie zawarte w dniu 2 maja 2017 r. między Parlamentem Europejskim a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w sprawie informacji podlegających wymianie na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych ⁽¹⁾,
- uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2396 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu oraz Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego ⁽²⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję nr 466/2014/UE w sprawie udzielenia gwarancji UE dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z działaniami z zakresu finansowania wspierającymi projekty inwestycyjne poza granicami Unii (COM(2016)0583),
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 480/2009 ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (COM(2016)0582),
- uwzględniając inicjatywę EBI na rzecz budowania odporności,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR ⁽³⁾,
- uwzględniając pierwsze posiedzenie rady strategicznej EFZR, które odbyło się dnia 28 września 2017 r. w Brukseli,
- uwzględniając Szczyt Społeczny na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego, który odbył się dnia 17 listopada 2017 r. w Göteborgu, jak również Europejski filar praw socjalnych,

⁽¹⁾ Dz.U. L 128 z 19.5.2017, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 34.

⁽³⁾ Dz.U. L 249 z 27.9.2017, s. 1.

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

- uwzględniając strategię Grupy EBI na rzecz równouprawnienia płci i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet,
 - uwzględniając sprawozdanie z realizacji polityki przejrzystości EBI w 2015 r. oraz sprawozdanie EBI dotyczące ładu korporacyjnego za 2016 r.,
 - uwzględniając podręcznik praktyk środowiskowych i społecznych EBI,
 - uwzględniając trwającą rewizję mechanizmu rozpatrywania skarg Europejskiego Banku Inwestycyjnego – zasad, zakresu działania i regulaminu z 2010 r.,
 - uwzględniając politykę EBI przedstawioną w dokumencie z dnia 15 grudnia 2010 r. zatytułowanym „EIB Policy towards weakly regulated, non-transparent and uncooperative jurisdictions” [Polityka EBI wobec nieprzejrzystych i niechętnych do współpracy jurysdykcji o niewystarczających regulacjach] oraz addendum do tego dokumentu z dnia 8 kwietnia 2014 r.,
 - uwzględniając zgodę EBI na ratyfikowanie przez UE porozumienia paryskiego z dnia 4 października 2016 r.,
 - uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także ONZ-owskie cele zrównoważonego rozwoju,
 - uwzględniając przemówienie o stanie Unii wygłoszone przez przewodniczącego Junckera dnia 13 września 2017 r. na posiedzeniu plenarnym w Strasbourgu,
 - uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej i opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0013/2018),
- A. mając na uwadze, że Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) uznawany jest za „finansowe ramię UE” oraz kluczową instytucję wspierającą inwestycje publiczno-prywatne w UE, a jednocześnie odgrywa także ważną rolę poza UE, udzielając pożyczek na rzecz państw trzecich;
- B. mając na uwadze, że działalność finansowa grupy EBI obejmuje zarówno udzielanie pożyczek ze środków własnych, jak i wypełnianie różnych mandatów przyznanych grupie przy wsparciu z budżetu UE oraz wsparciu stron trzecich takich jak państwa członkowskie UE;
- C. mając na uwadze, że należy nieustannie koncentrować się na rozwoju najlepszych praktyk związanych z polityką dotyczącą wyników grupy EBI, a także zarządzania, administrowania i przejrzystości;
- D. mając na uwadze, że w 2016 r. EBI utrzymał solidną sytuację finansową zgodnie z prognozą na ten rok, wypracowując roczną nadwyżkę netto w kwocie 2,8 mld EUR;
- E. mając na uwadze, że EBI powinien nadal zwiększać wysiłki na rzecz skutecznego rozwoju swojej działalności pożyczkowej przez świadczenie pomocy technicznej i wsparcia doradczego, szczególnie w regionach o niskich poziomach inwestycji, aby zaradzić rozbieżnościom między regionami przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych dla wnioskodawców;
- F. mając na uwadze, że jako instytucja zarządzająca Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) EBI powinien cały czas dążyć do utrzymania wysokiej jakości, zrównoważonego geograficznie portfela aktywów, z długoterminowymi korzyściami ekonomicznymi generującymi dobre miejsca pracy, wyznaczając to jako pierwszorzędny cel na całym terytorium UE;
- G. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) powinien odgrywać kluczową rolę w uzupełnianiu działań EBI, stanowiąc specjalistyczny instrument UE na rzecz kapitału podwyższonego ryzyka oraz gwarancji służących głównie wsparciu MSP, tak aby przyczynić się do pogłębienia integracji europejskiej i spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- H. mając na uwadze, że zabezpieczenia przed oszustwami, w tym przed uchylaniem się od opodatkowania i praniem pieniędzy, jak również ryzyko finansowania terroryzmu, są uwzględnione w postanowieniach umownych grupy EBI ujętych w umowach zawartych między EBI a jego kontrahentami; mając na uwadze, że grupa EBI powinna wymagać od swoich kontrahentów przestrzegania wszystkich obowiązujących przepisów prawa; mając na uwadze, że grupa EBI powinna narzucać dodatkowe postanowienia umowne dotyczące określonych kwestii przejrzystości i uczciwości na podstawie wyników badania *due diligence*;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

- I. mając na uwadze, że na mocy traktatów grupa EBI ma obowiązek przyczynić się do integracji UE, spójności gospodarczej i społecznej oraz rozwoju regionalnego za sprawą specjalnych instrumentów inwestycyjnych, takich jak pożyczki, akcje, gwarancje, programy finansowania zgodnie z systemem podziału ryzyka oraz usługi doradcze;
- J. mając na uwadze, że grupa EBI powinna utrzymywać wysoką zdolność kredytową jako podstawowy składnik jej modelu biznesowego, jak również wysokiej jakości, solidny portfel aktywów z rozsądnymi projektami inwestycyjnymi w ramach EFIS i wszystkich instrumentów finansowych znajdujących się w jej portfelu;

Globalne wyzwania i główne kierunki polityki

1. podkreśla, że kryzys gospodarczy mocno osłabił wzrost gospodarczy w UE, a jedną z zasadniczych powiązanych konsekwencji jest spadek inwestycji w UE; podkreśla, że spadek inwestycji publiczno-prywatnych osiągnął alarmujący poziom w krajach najbardziej dotkniętych kryzysem, czego dowodzą ustalenia Eurostatu; wyraża zaniepokojenie z powodu poważnych zakłóceń równowagi makroekonomicznej i znacznej stopy bezrobocia w niektórych państwach członkowskich;
2. oczekuje, że EBI nadal będzie współpracował z Komisją i państwami członkowskimi w dążeniu do wyeliminowania uchybień systemowych, które nie pozwalają niektórym regionom i krajom w pełni korzystać z działalności finansowej EBI;
3. z zadowoleniem przyjmuje gotowość grupy EBI do zwiększenia konkurencyjności UE, zapewnienia realnego wsparcia na rzecz wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz wniesienia wkładu w rozwiązanie problemów społeczno-gospodarczych w UE i poza nią za sprawą realizowania nadrzędnych celów polityki publicznej dotyczących innowacji, MŚP i finansowania spółek o średniej kapitalizacji, infrastruktury, środowiska, spójności gospodarczej i społecznej oraz klimatu; przypomina, że cele te wymagają również zapewnienia dóbr publicznych; nalega, aby w dążeniu do pomyślnej realizacji celów strategii „Europa 2020” wszystkie działania grupy EBI były nie tylko zrównoważone pod względem ekonomicznym, ale także przyczyniały się do inteligentniejszej, bardziej ekologicznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu UE; tym kontekście apeluje do EBI, by podjął współpracę z małymi podmiotami rynkowymi i lokalnymi spółdzielniami w celu przystąpienia do łączenia projektów o małej skali w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, tak aby umożliwić tym projektom zakwalifikowanie się do dofinansowania przyznawanego przez EBI; podkreśla potrzebę zapewnienia spójności instrumentów niezbędnych do osiągnięcia tych celów;
4. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje prace Komisji zmierzające do połączenia różnych źródeł finansowania, w tym EFIS, zarządzanych centralnie instrumentów finansowych na szczeblu UE oraz środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESI), a także środków państw członkowskich i krajowych banków i instytucji prorozwojowych, co umożliwiło obsługę projektów o większym stopniu ryzyka i projektów z ograniczonym dostępem do finansowania na korzyść MŚP;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI potwierdził swoje zobowiązanie do wspierania realizacji porozumienia paryskiego; uważa, że przegląd stosowanych przez EBI kryteriów udzielania pożyczek w dziedzinie energii przewidziany na rok 2018 będzie dla banku okazją do dokonania bilansu wsparcia udzielanego na rzecz sektora paliw kopalnych oraz do opublikowania odpowiednich i związanych z tym wyczerpujących danych; w związku z tym domaga się, aby bank opublikował konkretne plany działania wynikające z jego strategii klimatycznej z 2015 r. i dostosował swój portfel do celu, jakim jest wzrost globalnej średniej temperatury o 1,5 stopnia Celsjusza zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego, za sprawą szybkiego i całkowitego wycofania projektów w zakresie paliw kopalnych oraz nadania pierwszorzędного znaczenia projektom ukierunkowanym na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii; przyjmuje z zadowoleniem konkluzje Rady z dnia 10 października 2017 r. w sprawie finansowania działań w związku ze zmianą klimatu⁽¹⁾ oraz podkreśla, jak ważny jest dostęp do wystarczającego finansowania dla zrównoważonych inwestycji ekologicznych, m.in. w przypadku bioprzemysłu⁽²⁾; wzywa EBI do dalszego udzielania wsparcia finansowego na rzecz zrównoważonych, lokalnych źródeł energii w celu przewyciężenia wysokiego poziomu zależności energetycznej Europy od zewnętrznych źródeł energii i zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw; zwraca się do EBI o rozważenie przyjęcia znaczników klimatycznych OECD z Rio, wykorzystywanych do śledzenia i monitorowania wydatków na klimat w ramach (ESI), aby lepiej uwzględnić działania EBI związane z polityką spójności we ocenie roli funduszy ESI w przeciwdziałaniu zmianie klimatu;

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/10/conclusions-climate-change/pdf>

⁽²⁾ Np. rozsądne, dobrze ocenione projekty, które nie są finansowane w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu.

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

6. zwraca uwagę, że EBI odnotował bardzo zróżnicowane wyniki w zakresie działań w dziedzinie klimatu, chociaż ledwie osiągnął swój cel wynoszący 25 %; wyraża zaniepokojenie faktem, że w 16 państwach członkowskich wsparcie EBI dla działań w dziedzinie klimatu nie osiągnęło nawet 20 % i że w 2016 r. inwestycje w działania w dziedzinie klimatu miały miejsce przede wszystkim w silniejszych gospodarkach UE, przy czym 70 % wsparcia EFIS w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych skupiło się w jednym tylko państwie – Belgii – a 80 % realizowanych przez EFIS inwestycji w efektywność energetyczną przyznano Francji, Finlandii i Niemcom;

7. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI zareagował na kryzys, znacząco rozszerzając swoją działalność, w tym w krajach najbardziej dotkniętych; wzywa EBI do dalszego wspierania krajów UE z myślą o ich ożywieniu gospodarczym;

8. przypomina, że należy w trybie pilnym ocenić wpływ brexitu na bieżący budżet EBI i jego działalność, aby umożliwić tej instytucji dalsze funkcjonowanie; zauważa, że Zjednoczone Królestwo zapewniało 16,11 % kapitału EBI, co stanowiło 3,5 mld EUR kapitału wpłaconego i 35,7 mld EUR kapitału na żądanie; podkreśla, że należy ustalić kwotę wkładu Zjednoczonego Królestwa do budżetu EBI, jak również przyszłe zaangażowanie gospodarcze Zjednoczonego Królestwa; apeluje do państw członkowskich o zadbanie o to, aby wyjście Zjednoczonego Królestwa z Unii nie spowodowało utraty zdolności EBI do wspierania gospodarki UE; podkreśla w związku z tym potrzebę jak najszybszego uzyskania pewności prawa w odniesieniu do bieżących projektów współfinansowanych przez EBI w Zjednoczonym Królestwie; uważa, że o ile przed formalnym wystąpieniem z Unii Zjednoczone Królestwo należy traktować tak jak każde inne państwo członkowskie w odniesieniu do inwestycji, to jednak EBI słusznie uzależnia inwestycje od zapewnień, że kryteria kwalifikowalności inwestycji, zwłaszcza dotyczące norm środowiskowych, będą spełnione przez cały okres trwania tych inwestycji;

9. podkreśla znaczenie działalności finansowej EBI w państwach wschodniego i południowego sąsiedztwa w celu wsparcia tych państw, które wdrażają trudne reformy gospodarcze i demokratyczne na swojej drodze do UE; przypomina, że główne działania finansowe powinny mieć również na celu zajęcie się pilnymi potrzebami, jak i wyzwaniem bardziej długoterminowymi, takimi jak odbudowa infrastruktury, zapewnienie odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej i infrastruktury związanej z sytuacjami nadzwyczajnymi oraz walka z bezrobociem młodzieży; podkreśla, że konieczne jest, aby EBI przeprowadzał operacje zewnętrzne, dzięki czemu jego działalność będzie szczególnie ukierunkowana na dziedziny o dużym znaczeniu dla UE; w związku z tym wskazuje na rozszerzenie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich w celu prowadzenia intensywniejszej działalności w krajach południowego sąsiedztwa, w regionie Morza Śródziemnego, Ameryce Łacińskiej i Azji; zwraca ponadto uwagę, że operacje EBI mają duży potencjał, aby pomóc w poprawie sytuacji gospodarczej w regionach o kluczowym znaczeniu geopolitycznym, w szczególności na Ukrainie, która stoi obecnie w obliczu ogromnego napięcia gospodarczego ze względu na toczący się konflikt zbrojny we wschodniej części kraju;

10. uważa, że będąc „bankiem UE”, uwzględnionym w traktatach i regulowanym traktatami oraz załączonym do nich stosownym protokołem, EBI musi zachować ten niepowtarzalny status, niosący ze sobą wyjątkowe prawa i obowiązki; zauważa, że EBI odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu coraz liczniejszych instrumentów finansowych, które stanowią dźwignię dla funduszy budżetowych UE;

11. zauważa, że zgodnie z operacyjnym planem działań na lata 2017–2019 wartość pożyczek udzielonych przez EBI ma w 2019 r. ponownie wzrosnąć (do 76 mld EUR, po spadku z 77 mld EUR w 2014 r. do 73 mld EUR w 2016 r.); wskazuje, że bieżący kontekst powinien zachęcić EBI do przyjęcia ambitniejszych celów i zwiększenia udzielanych pożyczek; przypomina, że EBI powinien odgrywać podstawową rolę we wdrażaniu strategii „Europa 2020” za pośrednictwem instrumentów takich jak program „Horyzont 2020” i instrument „Łącząc Europę”;

12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EBI zobowiązał się zwalczać pierwotne przyczyny migracji oraz podejmować działania w krajach szczególnie dotkniętych kryzysem migracyjnym, w tym przez intensyfikację i uzupełnienie działań humanitarnych oraz wspieranie wzrostu gospodarczego, rozwoju i inwestycji potrzebnych zarówno w zakresie infrastruktury miejskiej, zdrowotnej, edukacyjnej, jak i infrastruktury socjalnej, nowoczesnej i trwałej, stymulowanie działalności gospodarczej w celu tworzenia miejsc pracy oraz promowanie współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi i państwami trzecimi; oczekuje, że w związku z tym grupa EBI podejmie wzmoczone wysiłki w ramach koordynowania swojej inicjatywy na rzecz budowania odporności gospodarczej oraz zmienionego upoważnienia do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich z Europejskim Funduszem na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR); wzywa do zwiększenia pomocy finansowej na rzecz projektów, które mogłyby pomóc w ograniczeniu kosztów gospodarczych związanych z kryzysem migracyjnym, a jednocześnie być źródłem pozytywnych skutków dla obywateli, uchodźców i innych migrantów w państwach członkowskich, w których napływ uchodźców i migrantów jest największy;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

13. zadowoleniem przyjmuje w związku z tym inicjatywę EBI na rzecz reagowania na sytuacje kryzysowe i budowania odporności, której celem jest zwiększenie o 6 mld EUR kwoty pomocy przyznawanej krajom południowego sąsiedztwa i Bałkanów; apeluje, aby inicjatywa ta przynosiła rzeczywistą dodatkowość w stosunku do bieżących działań EBI w danym regionie;

14. przyjmuje do wiadomości propozycję EBI dotyczącą utworzenia, w ramach grupy, jednostki zależnej – wykorzystując EFI jako model – której zadaniem będzie finansowanie poza Europą; oczekuje, że w odpowiednim czasie zostanie poinformowany o rozwoju sytuacji w tej kwestii;

15. z zadowoleniem przyjmuje strategię grupy EBI na rzecz równouprawnienia płci i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet, opublikowaną w 2017 r.; uważa, że aspekt płci należy włączyć do wszystkich operacji finansowych grupy EBI; oczekuje rychłego wdrożenia planu działania w zakresie równouprawnienia płci, ustanawiającego ambitne cele i popartego konkretnymi wskaźnikami;

16. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w sprawie przedłużenia działalności i dostosowania EFIS oraz oczekuje, że zmieniony fundusz i wzmocnione Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego umożliwią rozwiązanie problemów stwierdzonych w obecnie obowiązującym programie, a mianowicie tych związanych z dodatkowością, zrównoważonością, działaniami w dziedzinie klimatu, równowagą geograficzną oraz z działalnością centrum doradztwa; podkreśla znaczenie unikania zaburzeń równowagi geograficznej w działalności pożyczkowej EBI, tak aby zapewnić szerszy – pod względem geograficznym i sektorowym – zakres alokacji środków bez szkody dla wysokiej jakości projektów; wzywa EBI, by dalej zacieśniał współpracę z krajowymi bankami i instytucjami prorozwojowymi, tak aby poszerzyć zasięg działań i jeszcze bardziej rozwinąć działalność w zakresie doradztwa i pomocy technicznej w celu rozwiązania problemów związanych z równowagą geograficzną w perspektywie długoterminowej; zauważa różnorodność doświadczeń związanych z projektami EFIS; popiera dalszą wymianę najlepszych praktyk między EBI a państwami członkowskimi w celu zapewnienia wydajności gospodarczej i odpowiedniego wykorzystania dźwigni finansowej planu inwestycyjnego dla Europy, co będzie miało wpływ na życie obywateli UE, oraz zachęca do tych działań;

17. zauważa, że w sektorze socjalnym EBI udziela średnio rocznie pożyczek o wartości 1 mld EUR na projekty związane z mieszkalnictwem socjalnym (w przypadku których w ostatnich latach odnotowano gwałtowny wzrost oraz dalszą dywersyfikację promotorów i pożyczkobiorców), 1,5 mld EUR na infrastrukturę zdrowotną oraz 2,4 mld EUR na projekty infrastruktury edukacyjnej; podkreśla, że dalszy rozwój finansowania EBI w tym sektorze odzwierciedli bieżące postępy w kierunku utrzymania europejskiego filaru praw socjalnych i zgodnie z oczekiwaniami potwierdzi, że grupa EBI priorytetowo traktuje projekty, które mają największy wpływ na tworzenie trwałych miejsc pracy na poziomie lokalnym;

18. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że zgodnie z notą działu gospodarczego EBI z dnia 28 września 2017 r. łączne inwestycje zatwierdzone przez grupę EBI w latach 2015 i 2016 przyczynią się do podniesienia unijnego PKB o 2,3 % do 2020 r. i utworzenia 2,25 mln miejsc pracy, co świadczy o znaczącym wpływie makroekonomicznym EBI; zachęca EBI do dalszego rozszerzania zdolności w zakresie analizy makroekonomicznej, w tym badań dotyczących makroekonomicznych skutków swojej działalności, oraz ogólnych prac analitycznych i badań sektorowych, a także zakresu empirycznych artykułów i publikacji, tak aby stać się również „bankiem wiedzy”; wzywa EBI do dalszej poprawy procedury oceny projektów przez stosowanie pełniejszych, bardziej precyzyjnych i dopracowanych wskaźników oddziaływania;

19. dostrzega znaczenie odgrywania przez EBI antycyklicznej roli w ostatnich latach; uważa, że jednym z kluczowych priorytetów EBI, kiedy gospodarka wróci do poziomu inwestycji sprzed kryzysu, powinno być skupienie się na udzielaniu pomocy w eliminowaniu luk inwestycyjnych w obszarach, w których rynki zawodzą, np. z powodu koncentrowania się przez nie na krótkoterminowych celach i ich niemożności właściwej wyceny długoterminowych efektów zewnętrznych, w celu podniesienia poziomu zrównoważonych inwestycji, przyspieszenia postępu technologicznego i innowacji technologicznych, a tym samym osiągnięcia zrównoważonego wzrostu gospodarczego; podkreśla potrzebę nadania priorytetowego znaczenia opartym na innowacjach projektom zapewniającym wyraźną wartość dodaną dla UE i rozwoju regionalnego, poprzez wspieranie projektów takich jak rewitalizacja obszarów wiejskich oraz innych mniej dostępnych i słabo rozwiniętych obszarów;

20. podkreśla, że EBI przyczyniał się i nadal się przyczynia do ograniczenia luki inwestycyjnej w zakresie inwestycji publicznych; podkreśla, że inwestycje, odpowiedzialne i zrównoważone reformy strukturalne oraz rozsądna polityka budżetowa muszą stanowić integralną część ogólnej strategii; apeluje o skoordynowanie działalności EBI w państwach członkowskich z działalnością rządów, polityką i celami określonymi w krajowych programach reform oraz w zaleceniach dla poszczególnych krajów, jeżeli tylko takie skoordynowanie jest możliwe;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

21. podkreśla, że na szczeblu unijnym istnieją poważne przyczyny strukturalne powodujące, że zwiększają się luki inwestycyjne między państwami członkowskimi; apeluje do EBI o zwiększenie pomocy technicznej w celu rozwiązywania problemów związanych z niską zdolnością do opracowywania projektów w niektórych państwach członkowskich; zwraca się do EBI o przekazywanie bardziej szczegółowych informacji na temat miejsc pracy powstających pośrednio lub bezpośrednio w wyniku każdego finansowanego projektu;

22. podkreśla, że EBI jest zobowiązany traktatem do przyczyniania się do zrównoważonego i stałego rozwoju rynku wewnętrznego za pośrednictwem swojej głównej działalności kredytowej, do wspierania projektów dotyczących rozwoju regionów słabiej rozwiniętych i projektów o charakterze transgranicznym, w synergii z funduszami ESI; podkreśla w związku z tym potencjał ważnej roli uzupełniającej EBI we wdrażaniu polityki spójności, która zawsze powinna być oparta na efektywności i zorientowana na wyniki, w tym za sprawą działań służących zwiększaniu zdolności w zakresie opracowywania projektów, a także za sprawą usług w zakresie doradztwa i analizy oraz pożyczek do współfinansowania krajowego funduszy ESI; wzywa Komisję i EBI do lepszej koordynacji ich wysiłków mających na celu dalsze promowanie wymiany najlepszych praktyk oraz rozpowszechnianie możliwości inwestycyjnych we wszystkich regionach europejskich, w tym tych, które nie są objęte Funduszem Spójności, w celu lepszego osiągnięcia celów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;

23. podkreśla, że EBI, jako publiczna instytucja finansowa, która finansuje projekty mające na celu realizację unijnych strategii politycznych i priorytetów, powinien przyczyniać się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, w tym w regionach słabiej rozwiniętych, jak przewidziano w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; z zaniepokojeniem zauważa jednak, że według rozmieszczenia geograficznego pożyczek udzielanych poszczególnym krajom, w których prowadzone są projekty, pięć państw członkowskich, będących największymi gospodarkami UE, otrzymało 54,11 % wszystkich pożyczek udzielonych w 2016 r.; wzywa EBI i Komisję do zbadania przyczyn, które doprowadziły do tej sytuacji, i do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania w pierwszej połowie 2018 r.; podkreśla potrzebę szerszego rozmieszczenia terytorialnego środków, w tym w odniesieniu do EFIS, który zawsze powinien mieć charakter uzupełniający w stosunku do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby osiągnąć cel, jakim jest zmniejszenie dysproporcji regionalnych; podkreśla potrzebę wzmocnienia roli EBI w finansowaniu przedsiębiorczości społecznej i przedsiębiorstw typu start-up, przyspieszenia rozwoju infrastruktury społecznej, energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej i gospodarki o obiegu zamkniętym; przypomina w związku z tym, że EBI jest również dużym inwestorem w krajach spoza UE;

24. odnotowuje ocenę śródkresową wszystkich instrumentów finansowych programu „Horyzont 2020” (InnovFin) zarządzanych przez grupę EBI oraz zawarte w niej 15 zaleceń; oczekuje od grupy EBI sformułowania szczegółowej strategii w odniesieniu do działań, które zamierza realizować, aby wdrożyć te zalecenia;

Zgodność z przepisami

25. podtrzymuje swoje stanowisko, że europejskie ramy prawne, w tym statut EBI, rozporządzenie w sprawie EFIS, cztery rozporządzenia dotyczące wspólnej polityki rolnej oraz pięć europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki) powinny zakazać korzystania ze środków unijnych przez beneficjentów lub pośredników finansowych, którym udowodniono udział w uchylaniu się od opodatkowania lub oszustwie podatkowym;

26. przypomina, że polityka EBI wobec jurysdykcji, w których nie przestrzega się przepisów, musi być ambitna; zauważa, że opierając się na wspólnym unijnym wykazie jurysdykcji państw trzecich niespełniających standardów dobrego zarządzania w kwestii podatków, który to wykaz został zatwierdzony przez Radę UE w dniu 5 grudnia 2017 r. i na wypadek konfliktu będzie nadrzędny w stosunku do wykazów innych wiodących organizacji, jest krokiem pozytywnym, lecz niewystarczającym; domaga się, aby kluczowym elementem strategii EBI w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu, była sprawozdawczość w podziale na kraje bez żadnych wyjątków; apeluje do EBI, aby: przestrzegał odpowiednich norm i mającego zastosowanie prawa w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy, zwalczania terroryzmu, oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania; nie wykorzystywał struktur służących unikaniu opodatkowania ani nie angażował się w takie struktury, w szczególności systemów agresywnego planowania podatkowego czy praktyk niezgodnych z zasadami dobrego zarządzania podatkowego, określonymi w unijnych aktach prawnych, konkluzjach Rady, komunikatach Komisji lub wszelkich formalnych ogłoszeniach Komisji; oraz nie utrzymywał relacji biznesowych z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które nie współpracują z Unią w zakresie stosowania uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym norm podatkowych dotyczących przejrzystości i wymiany informacji; wzywa EBI, po konsultacji z Komisją i zainteresowanymi stronami, do przeglądu i aktualizacji swojej polityki dotyczącej jurysdykcji niechętnych współpracy w świetle przyjęcia wyżej wymienionego unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy; wzywa Komisję do przedkładania co roku Parlamentowi i Radzie sprawozdania z realizacji tej polityki;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

27. zauważa, że Komisja zablokowała w przeszłości niektóre projekty zgłoszone przez międzynarodowe instytucje finansowe ⁽¹⁾, ponieważ projekty te bez uzasadnionej przyczyny przewidywały skomplikowane rozwiązania podatkowe wynikające z niekorzystnych systemów podatkowych w krajach trzecich lub z braku systemu podatkowego; wzywa Komisję oraz EBI do uwzględnienia w jego sprawozdaniu rocznym informacji na temat projektów, w przypadku których fundusze zostały przeniesione do jurysdykcji offshore; podkreśla konieczność wyeliminowania przez międzynarodowe instytucje finansowe ryzyka, że fundusze unijne w sposób pośredni lub bezpośredni zostaną wykorzystane do unikania opodatkowania i oszustw podatkowych;

28. zauważa, że zgłoszono obawy dotyczące projektów finansowanych przez EBI, w które zaangażowane są struktury offshore i jurysdykcje niechętne współpracy; wzywa Komisję do opublikowania rocznego sprawozdania z wykorzystania funduszy UE w odniesieniu do struktur offshore oraz przelewów pieniężnych EBI i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) na rzecz tych struktur, z podaniem liczby i charakteru zablokowanych projektów, wyjaśnieniem powodów zablokowania projektów oraz działaniami następczymi mającymi zapewnić, że fundusze UE będą bezpośrednio lub pośrednio wspierać unikanie opodatkowania i oszustw podatkowych;

29. z zadowoleniem przyjmuje, że EBI uwzględnia skutki podatkowe w krajach, w których dokonuje się inwestycji, a także zwraca uwagę na sposób, w jaki dane inwestycje przyczyniają się do rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i ograniczania zjawiska nierówności;

30. uważa, że jako bank Unii Europejskiej EBI powinien zintensyfikować wysiłki w trosce o to, ab pośrednicy finansowi, z którymi współpracuje, nie wykorzystywali struktur służących unikaniu opodatkowania, w szczególności systemów agresywnego planowania podatkowego czy praktyk niezgodnych z unijnymi zasadami dobrego zarządzania podatkowego, określonymi w przepisach unijnych, w tym w zaleceniach i komunikatach Komisji, ani w tych strukturach i praktykach nie uczestniczyli; podkreśla, że EBI powinien także dopilnować, aby pośrednicy finansowi nie byli zaangażowani w korupcję, pranie pieniędzy, przestępczość zorganizowaną ani terroryzm;

31. podkreśla konieczność posiadania przez EBI wiarygodnych i kompletnych informacji na temat własności rzeczywistej ostatecznych odbiorców środków EBI, również wówczas, gdy finansowanie opiera się na funduszach *private equity*; wobec tego wzywa EBI do wzmocnienia procedury należytej staranności oraz do poprawy przejrzystości podczas współpracy z pośrednikami finansowymi; uważa, że stosowanie kryteriów wyboru pośredników finansowych i posiadanie aktualnych informacji na temat własności rzeczywistej przedsiębiorstw, w tym funduszy powierniczych, fundacji i rajów podatkowych, to najlepsze praktyki, które należy zawsze stosować; zwraca uwagę, że w procesie badania *due diligence* EBI ustala rzeczywistych właścicieli takich przedsiębiorstw; zachęca grupę EBI do umocnienia jej postanowień umownych poprzez włączenie klauzuli o dobrym zarządzaniu lub odniesienia do dobrego zarządzania w celu ograniczenia ryzyka w kwestii uczciwości i reputacji; podkreśla konieczność sporządzenia przez EBI ogólnodostępnego dokładnego wykazu kryteriów wyboru instytucji pośrednictwa finansowego, aby zwiększyć zaangażowanie UE w zwalczanie nadużyć podatkowych i skuteczniejsze zapobieganie ryzyku korupcji i przenikania przestępczości zorganizowanej;

32. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki EBI w zakresie przeprowadzania badania *due diligence* wobec kontrahentów i operacji grupy EBI, w tym prowadzenia bieżącego monitoringu i kontroli, w celu dopilnowania, by EBI mimowolnie nie ułatwiał korupcji, oszustw, zmywy, przymusu, prania pieniędzy, oszustw podatkowych, szkodliwych praktyk podatkowych czy finansowania terroryzmu, zwłaszcza poprzez publikowanie regularnych sprawozdań z działalności przez biuro dyrektora ds. zgodności z przepisami oraz jego ścisłą współpracę z Inspektorem Generalnym EBI; apeluje do EBI o wdrożenie nowego systemu wczesnego ostrzegania i wykluczania, planowanego przez Komisję;

33. z zadowoleniem przyjmuje współpracę i wymianę grupy EBI z różnymi służbami Komisji w zakresie środków zawartych w pakiecie środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania w celu doprecyzowania zakresu i kluczowych elementów pakietu legislacyjnego, rolę i zaangażowanie grupy EBI oraz jej uczestnictwo w dialogu dotyczącym tych kwestii z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, zarówno na szczeblu Rady Dyrektorów Grupy EBI, jak i na poziomie służb EBI, takich jak biuro dyrektora ds. zgodności z przepisami; wzywa EBI, by w swoich analizach *due diligence* w większym stopniu uwzględniał kwestię unikania opodatkowania;

⁽¹⁾ EBI, EFI oraz Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej.

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

Rozliczalność

34. uważa, że zwiększona rola gospodarcza grupy EBI, jej większe zdolności inwestycyjne oraz wykorzystanie budżetu UE na rzecz prowadzenia przez nią działalności muszą być poparte większą przejrzystością i rozliczalnością, aby zapewnić rzeczywistą kontrolę publiczną jej działań, doboru projektów oraz priorytetów w zakresie finansowania;

35. zauważa, że EBI składa Parlamentowi trzy sprawozdania ze swojej działalności rocznie oraz że na wniosek Parlamentu i jego komisji prezes i pracownicy EBI regularnie uczestniczą w wysłuchaniach; przypomina jednakże o swoim postulatcie dotyczącym zapewnienia wyższego stopnia rozliczalności parlamentarnej i przejrzystości EBI; w związku z tym ponawia apel o podpisanie międzyinstytucjonalnego porozumienia między EBI a Parlamentem w sprawie wymiany informacji, przewidującego m.in. możliwość kierowania przez posłów pytań wymagających odpowiedzi na piśmie do prezesa EBI;

36. przypomina, że przejrzystość we wdrażaniu strategii politycznych UE nie tylko prowadzi do wzmocnienia ogólnej rozliczalności korporacyjnej i wiarygodności grupy EBI, umożliwiając jasny ogląd sytuacji, jeżeli chodzi o rodzaje pośredników finansowych i beneficjentów końcowych, lecz także przyczynia się do poprawy skuteczności i stopnia zrównoważenia finansowanych projektów przy jednoczesnym stosowaniu zasady zerowej tolerancji dla nadużyć finansowych i korupcji w portfelu kredytowym grupy;

37. z zadowoleniem przyjmuje, że polityka przejrzystości grupy EBI opiera się na założeniu ujawniania informacji i powszechnego dostępu do dokumentów oraz informacji grupy EBI; przypomina o swoim zaleceniu dotyczącym publikowania na stronie internetowej grupy EBI dokumentów nieopatrzonych klauzulą poufności, takich jak międzyinstytucjonalne porozumienia i memoranda, i apeluje do grupy EBI, aby na tym nie poprzestawała, lecz by nieustannie poszukiwała udoskonaleń;

38. sugeruje, że grupa EBI powinna pójść w ślady Międzynarodowej Korporacji Finansowej (MKF) Grupy Banku Światowego i zacząć ujawniać informacje o podprojektach obciążonych wysokim ryzykiem, które finansuje za pośrednictwem banków komercyjnych (głównych pośredników lub podmiotów finansowych wykorzystywanych przez grupę EBI do finansowania MSP);

39. z zadowoleniem przyjmuje ujawnianie na żądanie wszelkich dokumentów projektowych posiadanych przez grupę EBI; zwraca się do grupy EBI o określenie wytycznych dotyczących danych niebędących danymi wrażliwymi i danych podstawowych, które mogłyby zostać ujawnione w związku z postulatami dotyczącymi proaktywnego ujawniania informacji na szczeblu projektu;

40. apeluje, aby polityka grupy EBI dotycząca ujawniania informacji zapewniała coraz wyższy poziom przejrzystości, jeśli chodzi o zasady regulujące jej politykę cenową i organy zarządzające; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje ujawnienie protokołu posiedzenia Rady Dyrektorów grupy EBI ze stycznia 2017 r., rejestru publicznego dokumentów, jak również publikację danych projektowych za pośrednictwem inicjatywy na rzecz przejrzystości pomocy⁽¹⁾; wzywa do publikowania protokołów posiedzeń Komitetu Zarządzającego;

41. zwraca uwagę na trwający proces wprowadzania zmian do polityki grupy EBI w zakresie informowania o nieprawidłowościach; wzywa grupę EBI do zadbania o wyższy stopień niezależności, legalności, dostępności, przewidywalności, sprawiedliwości i przejrzystości mechanizmu rozpatrywania skarg przez EBI, w tym poprzez uwzględnienie udziału dyrektorów i poprawę ochrony skarżących; uważa, że środki te w sposób oczywisty leżą w interesie EBI, zainteresowanych stron i instytucji unijnych;

42. zwraca uwagę, że ze 120 spraw zgłoszonych w 2016 r. wydziałowi ds. nadużyć finansowych Inspekcji Generalnej (IG/IN) 53 % przekazali pracownicy grupy EBI; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że procedura zgłaszania oszustw jest obecnie dostępna na stronie internetowej EBI w 30 językach⁽²⁾; uważa, że EBI powinien uważnie śledzić bieżące działania w zakresie ochrony sygnalistów na szczeblu UE i konsekwentnie doskonalić możliwości zgłaszania spraw;

43. apeluje do grupy EBI, aby nieustannie kładła nacisk na kontrolę wyników za sprawą ocen wyników i udokumentowanych skutków; zachęca grupę do dalszego doprecyzowywania wskaźników monitorowania, w szczególności wskaźników dodatkowości, z myślą o jak najszybszej ocenie skutków na etapie tworzenia projektu i przedstawianiu Radzie wystarczających informacji na temat przewidywanych skutków, zwłaszcza pod względem wkładu projektów w politykę UE, na przykład ich wpływu na zatrudnienie (zarówno na etapie wdrażania, jak i na etapie operacyjnym);

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie sprawozdania rocznego Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2014. Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0200.

⁽²⁾ http://www.eib.org/attachments/general/reports/ig_fraud_investigations_activity_report_2016_en.pdf

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

ponadto zaznacza, że wyników finansowania przez grupę EBI nie można ocenić na podstawie samej analizy skutków finansowych, w związku z czym apeluje o zachowanie prawidłowej równowagi między celami operacyjnymi, określonymi w kategoriach wolumenu obrotów, a niefinansowymi celami pracowników grupy EBI; nalega na przykład, aby oceny wyników wskazywały, na jakie szczegółowe cele w ramach celów zrównoważonego rozwoju ukierunkowany jest dany projekt i w jakim stopniu przyczynił się do ich realizacji; uważa, że zasadnicze znaczenie ma, aby w ocenę finansowanych projektów w dziedzinie infrastruktury czynnie zaangażowani byli mieszkańcy przyległych obszarów;

44. wyraża zadowolenie, że EBI nadal pracuje nad doprecyzowaniem metodyki sporządzania sprawozdań na temat skutków, na przykład w celu dokładnego ujmowania inwestycji uruchamianych przy pomocy rozmaitych pośrednich struktur kredytowania i nowych produktów oraz podejmowania wspólnych kroków z innymi wielostronnymi bankami rozwoju z myślą o zharmonizowaniu podstawowych aspektów sprawozdawczości na temat skutków, tak jak w sporządzonym ostatnio sprawozdaniu w sprawie sprawozdawczości na temat finansowania działań w związku ze zmianą klimatu oraz w opracowywanym sprawozdaniu w sprawie pożyczek we wszystkich sektorach;

45. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że pomiar wyników (ReM+) stopniowo prowadzi do zmiany kultury w grupie EBI; apeluje o harmonizację i upowszechnienie tej praktyki, w miarę możliwości z włączeniem wskaźników z Addis Abeby i Paryża; uważa, że dalsze dostosowanie takich wskaźników poprzez włączenie lokalnych opinii może zmniejszyć stopień ich abstrakcyjności bez wpływu na ich niezależność;

46. wzywa EBI, aby podczas inwestowania w państwach trzecich uwzględniał kontekst lokalny; przypomina, że inwestycje w państwach trzecich nie mogą opierać się wyłącznie na podejściu zakładającym maksymalizację zysków, ale ich celem musi być także zapewnienie długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego, generowanego przez sektor prywatny, oraz zmniejszanie skali ubóstwa dzięki tworzeniu miejsc pracy i lepszemu dostępowi do zasobów produkcyjnych;

47. zauważa, że w wielu państwach objętych działaniami EBI występują różne formy naruszania praw człowieka, w szczególności wolności wypowiedzi oraz wolności zrzeszania się i zgromadzeń, od brutalnego tłumienia protestów i kryminalizacji swobody wypowiedzi, poprzez arbitralne aresztowania i zatrzymania obrońców praw człowieka, aż po ograniczenia dotyczące organizacji społeczeństwa obywatelskiego; wzywa EBI do przyjęcia planu działania w zakresie praw człowieka, aby zrealizować cele strategicznych ram UE oraz wdrożyć plan działania w zakresie praw człowieka i demokracji, a także wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, aby zapobiegać negatywnemu wpływowi projektów EBI na prawa człowieka, zagwarantować, że projekty te będą przyczyniać się do umacniania i stosowania praw człowieka, a także zapewnić środki naprawcze w przypadku łamania praw człowieka;

48. z zadowoleniem przyjmuje publikację metodologii ram pomiaru wyników (ReM), uważa jednak, że wyniki takich ocen należy podawać dla każdego działania, w tym również skutki środowiskowe i społeczne na szczeblu projektów lub podprojektów; wyraża zadowolenie z powodu śródk okresowego przeglądu upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich, w wyniku którego to przeglądu EBI będzie teraz, na żądanie, przekazywać Parlamentowi arkusze pomiaru wyników w odniesieniu do projektów objętych gwarancją budżetową UE; wzywa jednak EBI do opublikowania również arkuszy pomiaru wyników dla poszczególnych projektów realizowanych poza UE oraz arkuszy oceny trzech filarów w odniesieniu do projektów realizowanych w UE, aby poprawić stopień przejrzystości w EBI;

49. apeluje do EBI o publikację wszystkich istotnych dokumentów dotyczących pożyczek dla przemysłu samochodowego na rozwój technologii silników wysokoprężnych, w tym odpowiedniego sprawozdania Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i jego zaleceń dotyczących pożyczek dla Volkswagena, a także ogólnie o wyjaśnienie, w jakim zakresie udzielano pożyczek producentom samochodów uznanym winnymi manipulowania wartościami dotyczącymi emisji spalin, oraz o udostępnienie informacji o tym, ile z tych pożyczek zaklasyfikowano jako działania w dziedzinie klimatu; w związku z tym zwraca się o wyjaśnienie, jakie mechanizmy kontroli i równowagi stosuje się, aby zagwarantować podejmowanie działań zorientowanych na opracowanie rzeczywiście czystej technologii w przypadku ostatnich umów pożyczki z producentami samochodów, takich jak umowy, których celem jest wspieranie badań naukowych i rozwojowych w dziedzinie łączalności, wydajnych hybrydowych silników benzynowo-elektrycznych, samochodów elektrycznych o większym zasięgu i zaawansowanych systemów wspomaganie kierowcy;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

50. wyraża zadowolenie, że grupa EBI przyjęła wysokie standardy przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do działalności w zakresie pożyczek dla MŚP oraz że w ramach obowiązkowej sprawozdawczości ze strony pośredników finansowych, dotyczącej każdego MŚP korzystającego ze wsparcia grupy EBI, będzie się uwzględniać te wyniki podczas planowania kolejnych transakcji z tym samym pośrednikiem;

51. podkreśla, że w związku z wejściem w życie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii ⁽¹⁾ oraz rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r., wdrażającego wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej ⁽²⁾, ta ostatnia powinna badać działania EBI w państwach członkowskich, gdyby organy krajowe lub Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) miały uzasadnione podejrzenie popełnienia w tym kontekście przestępstwa kryminalnego;

52. zwraca uwagę na ograniczone informacje na temat zakresu, w jakim działalność pożyczkowa EBI przyczynia się do realizacji celów polityki spójności; wzywa zatem EBI do uwzględniania, w stosownych przypadkach, specjalnych rozdziałów w rocznym sprawozdaniu, poświęconych ocenie wpływu działań EBI mających na celu wspieranie realizacji polityki spójności, w tym działań związanych z inicjatywą Interreg, oraz do przedstawiania szczegółowych informacji na temat korzystania z pożyczek w ramach projektów i programów polityki spójności, również w odniesieniu do geograficznego rozmieszczenia wsparcia, ich faktycznego wkładu w realizację celów polityki spójności, w tym horyzontalnych zasad i celów strategii „Europa 2020”, a także konkretnych zdolności do mobilizowania inwestycji prywatnych; podkreśla w tym kontekście odpowiedzialność EBI za udostępnianie Parlamentowi Europejskiemu, Trybunałowi Obrachunkowemu i innym podmiotom wystarczających danych, w tym również na temat kosztów produktów i zarządzania nimi, a także zwraca uwagę na wartość dodaną zagregowanych na poziomie UE danych dotyczących łączenia inwestycji związanych z polityką spójności i inwestycji w ramach działalności EBI;

Działalność finansowa grupy EBI

53. wzywa grupę EBI do aktywnej współpracy z Komisją w procesie racjonalizacji liczby i rodzajów instrumentów finansowych w następnych wieloletnich ramach finansowych oraz do antycypowania tego procesu poprzez zwrócenie w pierwszej kolejności uwagi na ewentualne przypadki powielania lub nakładania się, w oparciu o własne doświadczenia;

54. uważa, że instrumenty finansowe grupy EBI powinny służyć projektom wybranym na podstawie ich własnych zalet, ich potencjału w zakresie generowania wartości dodanej dla całej UE oraz ich skutecznej dodatkowości, zwłaszcza w obszarach, w których rynki nie zapewniają finansowania ani wsparcia dla projektów, dzięki czemu wypracowana zostanie właściwa równowaga pomiędzy potencjalnie wyższym profilem ryzyka a podstawową potrzebą utrzymania wysokiej zdolności kredytowej;

55. w związku z tym ostrzega, że instrumenty rynkowe grożą zmianą ukierunkowania budżetu UE nie niekorzyść wspólnych dóbr publicznych i zachęca grupę EBI, aby w swoich sprawozdaniach dla Komisji bardziej koncentrowała się na jakości, a nie wielkości swojego finansowania w kontekście instrumentów finansowych;

56. odnotowuje, że w celu pełnego wykorzystania dodatkowej zdolności do ponoszenia ryzyka grupa EBI opracowała różne nowe produkty, które umożliwią podejmowanie większego ryzyka (np. dług podporządkowany, inwestycje kapitałowe czy dzielenie ryzyka z bankami), i dokonała przeglądu swojej polityki ryzyka kredytowego i kryteriów kwalifikowalności, aby umożliwić większą elastyczność;

57. apeluje do grupy EBI, aby nadal rozwijała swoją kulturę ryzyka z myślą o poprawie skuteczności oraz komplementarności oraz o większych efektach synergii między jej interwencjami a różnymi obszarami unijnej polityki, zwłaszcza poprzez wspieranie innowacyjnych przedsiębiorstw, projektów infrastrukturalnych i MŚP ponoszących ryzyko lub rozwijających się w regionach będących w niekorzystnym położeniu gospodarczym, lub w regionach niestabilnych, zgodnie z powtarzającym się i długofalowym celem, jakim jest łatwiejszy dostęp do finansowania dla MŚP, jednak bez podważania zasad prawidłowego zarządzania i bez zagrożenia dla utrzymania przez EBI wysokiej zdolności kredytowej; przypomina, że instrumenty służące przenoszeniu ryzyka nie mogą być wolne od ryzyka, jeżeli mają się przyczynić do rozwoju gospodarczego UE, a także do jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; podkreśla, że EBI i jego akcjonariusze muszą być tego w pełni świadomi; zachęca EBI do dokonania oceny możliwości wprowadzenia oferty bezpośredniego zakupu obligacji EBI;

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29.

⁽²⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1.

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

58. zauważa, że wsparcie grupy EBI dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji osiągnęło rekordową kwotę 33,6 mld EUR i przyczyniło się do powstania 4,4 mln miejsc pracy w 2016; podkreśla znaczenie ciągłego wspierania przez grupę EBI MŚP i spółek o średniej kapitalizacji poprzez ułatwianie im dostępu do finansowania; podkreśla, że MŚP stanowią trzon europejskiej gospodarki i powinny pozostać głównym celem działalności pożyczkowej grupy EBI poprzez dalsze wzmocnienie instrumentów finansowych przeznaczonych dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji;

59. przypomina, że ponad 90 % unijnych MŚP to mikroprzedsiębiorstwa zapewniające niemal 30 % miejsc pracy w sektorze prywatnym; zauważa, że mikroprzedsiębiorstwa są bardziej narażone na wstrząsy gospodarcze niż większe spółki i mogą mieć ograniczony dostęp do usług kredytowych, w szczególności jeśli mają siedzibę w regionie, w którym warunki gospodarcze i bankowe są niesprzyjające; apeluje do EBI o opracowanie strategii z myślą o MŚP znajdujących się w takiej sytuacji i mających trudności w uzyskaniu dostępu do finansowania projektów;

60. przyznaje, że dostęp do finansowania nadal stanowi główną barierę dla rozwoju sektora kultury i sektora kreatywnego; podkreśla pilną potrzebę inicjatyw finansowych ukierunkowanych na wzmocnienie tych sektorów; podkreśla potencjał EBI i EFIS do wspierania sektora kreatywnego, przede wszystkim poprzez finansowanie MŚP; wzywa EBI do rozwiązania problemu nefinansowania przez EFIS sektora kultury i sektora kreatywnego, a to poprzez zbadanie możliwości współdziałania w ramach programu „Kreatywna Europa”;

61. wzywa grupę EBI, aby przy ustalaniu określonych typów projektów, które nie będą miały negatywnego wpływu na wysoką zdolność kredytową EBI, nadal polegała na pośrednikach mających dobrą sytuację finansową, takich jak krajowe banki i instytucje prorozwojowe;

62. uważa, że choć wiele zasad zarządzania grupą EBI ma zapewniać ochronę jej wysokiej zdolności kredytowej, to jednak bardzo niewiele jest dostępnych informacji o tym, ile dzieli grupę EBI od niższego ratingu;

63. podkreśla, że badanie *due diligence* dotyczące projektów inwestycyjnych finansowanych przez grupę EBI powinno opierać się zarówno na czynnikach związanych ze zwrotem finansowym, jak i czynnikach niezwiązanych ze zwrotem finansowym, lecz uwzględniających realizację celów innego rodzaju, takich jak wkład projektu w poprawę stopnia konwergencji gospodarczej i spójności w UE lub w osiągnięcie celów strategii „Europa 2020” czy celów zrównoważonego rozwoju; uważa, że grupa EBI powinna w odpowiedni sposób wyjaśniać owe nefinansowe kryteria inwestorom instytucjonalnym i prywatnym (na przykład funduszom emerytalnym i zakładom ubezpieczeń), propagując tym samym w całym sektorze finansowym większą świadomość skutków społeczno-gospodarczych i środowiskowych;

64. uważa, że jeżeli napięta sytuacja na rynku finansowym uniemożliwiłaby realizację rentownego projektu lub kiedy zachodzi konieczność ułatwienia tworzenia platform inwestycyjnych bądź finansowania projektów w sektorach lub obszarach doświadczających poważnych niedoskonałości rynku czy suboptymalnej sytuacji inwestycyjnej, grupa EBI powinna wdrożyć i udokumentować zmiany, zwłaszcza w płatności gwarancji UE na rzecz EBI, w celu wniesienia wkładu w obniżenie kosztów finansowania operacji, ponoszonych przez beneficjenta grupy EBI korzystającego z instrumentów finansowych, aby ułatwić wdrożenie projektu; uważa, że w razie konieczności należy podjąć podobne wysiłki, by zagwarantować wspieranie drobnych projektów przy pomocy instrumentów finansowych, a jeżeli skorzystanie z pomocy lokalnych i regionalnych pośredników umożliwia obniżenie kosztów finansowania drobnych projektów przy pomocy instrumentu finansowego, należy również rozważyć takie rozwiązanie;

65. z zadowoleniem przyjmuje niedawno zatwierdzoną strategię kapitałową, polegającą na szerszej ocenie operacji kapitałowych w celu wyeliminowania luki w inwestycjach kapitałowych w priorytetowych obszarach innowacji i infrastruktury w UE, zwłaszcza w dwóch obszarach rynkowych: pośrednie finansowanie kapitałowe (inwestycje kapitałowe w fundusze inwestycji infrastrukturalnych i programy wspólninwestycji) oraz bezpośrednie inwestycje kapitałowe (pożyczki quasi-kapitałowe dla przedsiębiorstw i pożyczki quasi-kapitałowe dla spółek o średniej kapitalizacji) przy pomocy połączenia instrumentów bezpośrednich i pośrednich (funduszy kapitałowych i pożyczek partycypacyjnych);

66. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie, jakiego udzielono już z Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego na rzecz platform finansowania społecznościowego w ramach prowadzonej działalności, gotowość do dalszego wspierania platform w sposób wybiórczy w ramach istniejących programów lub poprzez rozbudowę tych programów, jak również realizowane wspólnie z Komisją prace nad potencjalnym projektem pilotażowym w zakresie udziałowego i dłużnego finansowania społecznościowego; proponuje, aby EFI znalazł sposoby na zidentyfikowanie potrzebujących wsparcia pośredników finansowych zorientowanych na technologię finansową oraz na dotarcie do takich pośredników;

Czwartek, 8 lutego 2018 r.

67. wzywa Komisję do uważnej oceny i kontroli kosztów związanych z szeregiem upoważnień udzielonych EBI; przypomina, że biorąc pod uwagę obecny poziom zasobów finansowych i kadrowych, ponoszone w związku z tym koszty administracyjne mogą mieć wpływ na jego ogólne wyniki;

68. podkreśla wzrastającą rolę EBI w polityce spójności, w szczególności ze względu na większe wykorzystanie instrumentów finansowych w połączeniu z dotacjami; podkreśla jednak, że ich dostępność dla odbiorców końcowych jest nadal bardzo niska oraz że państwa członkowskie i regiony wskazują na złożoność procedur przewidzianych zarówno w rozporządzeniu finansowym, jak i w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, w tym nieproporcjonalne koszty i opłaty, jak również na konkurencję z bardziej atrakcyjnymi instrumentami krajowymi i regionalnymi; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje utworzenie platformy fi-compass jako punktu kompleksowej obsługi dla usług doradczych w zakresie instrumentów finansowych w ramach polityki spójności; apeluje jednak o dalszą pomoc techniczną i uproszczenie istniejących procedur oraz o większy nacisk na budowanie zdolności w stosunku do pośredników finansowych, a także wskazuje na konieczność lepszego powiązania kosztów zarządzania i opłat z wynikami działalności zarządzającego funduszem instrumentów finansowych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; przypomina jednak, że dotacje, które są skuteczną formą wsparcia w różnorodnych obszarach interwencji publicznej, muszą być utrzymane jako główne narzędzie polityki spójności oraz że instrumenty finansowe powinny być skoncentrowane w sektorach, w których mają one większą wartość dodaną niż dotacje, przy czym ich stosowanie pozostaje w gestii instytucji zarządzających; zwraca uwagę, że należy promować solidniejsze ramy współpracy EBI z Parlamentem Europejskim w celu umożliwienia lepszej kontroli działalności EBI;

Komunikacja i działalność doradcza grupy EBI

69. ubolewa, że potencjalni beneficjenci finansowania przez grupę EBI posiadają ogólnie niewystarczającą wiedzę na temat produktów opracowywanych przez grupę EBI; powątpiewa, czy łańcuch dostaw grupy EBI jest dostatecznie różnorodny i sprzyjający włączeniu społecznemu;

70. uważa, że grupa EBI, w współpracy z odpowiednimi partnerami krajowymi, powinna poprawić komunikację w celu poszerzenia wiedzy MŚP na temat możliwości finansowania oraz w celu lepszego informowania obywateli o lokalnych i konkretnych projektach finansowanych ze środków UE;

71. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje partnerstwo z instytucjami międzynarodowymi i krajowymi w celu zapewnienia komplementarności z usługami doradczymi EBI;

72. ubolewa nad brakiem dostępnych danych na temat roli EBI na każdym etapie cyklu realizacji polityki spójności i nad ograniczonymi informacjami dotyczącymi zakresu, w jakim działalność pożyczkowa EBI przyczynia się do osiągnięcia celów polityki spójności; podkreśla konieczność osiągnięcia większej przejrzystości i poprawy komunikacji oraz apeluje o zintensyfikowanie wysiłków w tej dziedzinie z myślą o tym, aby informacje docierały do odbiorców końcowych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz by poprawiła się widoczność projektów;

73. oczekuje, że Komisja, grupa EBI oraz władze krajowe, regionalne i lokalne w duchu komplementarności będą kontynuować i zacieśniać współpracę z krajowymi bankami i instytucjami prorozwojowymi, aby wypracować dalsze efekty synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a instrumentami finansowymi i pożyczkami EBI, a także w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych, uproszczenia procedur, zwiększenia zdolności administracyjnych, pobudzania rozwoju terytorialnego i poprawy spójności terytorialnej oraz poszerzenia wiedzy na temat finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz finansowania przez EBI, ponieważ banki i instytucje prorozwojowe dobrze znają swoje terytoria i mają możliwość wdrożenia na szczeblu lokalnym instrumentów finansowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb;

o

o o

74. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, EBI oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.